



FUNDACIÓN CERMI MUJERES

## Manifiesto 8 de marzo de 2018 Día Internacional da Muller

### ***Por unha xustiza democrática real e efectiva para as mulleres con discapacidade***

Hoxe 8 de marzo con motivo da conmemoración do Día Internacional da Muller, as mulleres con discapacidade queremos unha vez máis trasladar ante quen ten responsabilidade no deseño e posta en marcha de políticas públicas e ante a sociedade en xeral, as nosas reivindicacións como mulleres nun ámbito tan importante como é o da xustiza.

Aínda cando vivimos nun Estado cuxa Constitución declara que todas as persoas teñen dereito a obter tutela efectiva dos xuíces e tribunais no exercicio dos seus dereitos e intereses lexítimos, sen que, en ningún caso, poida producirse indefensión (art. 24.1 da Constitución) con todo, a realidade pon de manifesto como o acceso á xustiza segue estando vetado para miles de mulleres con discapacidade, que enfrontan obstáculos de toda índole á hora de facer valer os seus dereitos en sede xudicial.

O artigo 15 da Convención sobre a eliminación de todas as formas de discriminación contra a muller establece que homes e mulleres deben ter igualdade na lei e na protección da lei e que os Estados Partes deben adoptar todas as medidas apropiadas para garantir a igualdade substantiva entre homes e mulleres en todos os ámbitos da vida.

Pola súa banda, o art. 13 da Convención sobre os Dereitos das Persoas con Discapacidade recolle a obrigaición dos Estados Partes de asegurar que as persoas con discapacidade teñan acceso á xustiza en igualdade de condicións coas demais.

Con todo, son aínda moitos os obstáculos existentes que nos iniben a accionar os nosos dereitos. Desde as barreiras simbólicas, que impregnan o labor de todos os operadores involucrados (corpos de seguridade do estado, avogacía, fiscalía, maxistratura), ata as puramente materiais e evidentes relacionadas coa contorna física e da comunicación, constitúen trabas que sistematicamente impiden o exercicio dun dereito fundamental que forma parte do denominado “núcleo duro” da nosa Carta magna e que goza dun carácter indispoñible.

E é que a tutela xudicial efectiva e o acceso á xustiza son ferramentas cruce que a cidadanía ten á súa disposición nun estado democrático de dereito para evitar que as violacións dos seus dereitos e intereses lexítimos queden impunes. As mulleres con discapacidade, case dous millóns e medio no noso país, coñecemos ben o que significa



## FUNDACIÓN CERMI MUJERES

ver conculcados os nosos dereitos e tamén experimentar que pouco ou nada se fai para defendelos. Así, por exemplo, foi e segue sendo aínda unha ardua tarefa denunciar que as mulleres con discapacidade tamén somos potenciais vítimas de violencia de xénero (non hai que esquecer que vivimos nunha sociedade que aínda se resiste a recoñecernos como mulleres). Aproximadamente un 13% das mulleres que son asasinadas polas súas parellas e/ou ex-parellas cada ano en España, son mulleres con discapacidade, e con todo, este dato de relevancia crave para articular políticas públicas adecuadas non pasa de ser unha información anecdótica plasmada na páxina dalgún xornal.

Que unha muller con discapacidade vítima de violencia de xénero consiga levar a xuízo o seu caso pode considerarse unha proeza, se se ten en conta que o sistema polo xeral desconfía dos nosos testemuños (e moi especialmente se a muller ten unha discapacidade intelectual, psicosocial ou se trata dunha muller sordocega), ao que hai que sumar a falta de accesibilidade en todas as instancias polas que debe transitar unha muller que decide denunciar, a escasa preparación das e os profesionais involucrados neste campo e, o que é máis grave, a falta de conciencia de ser titulares de dereitos que moitas mulleres con discapacidade teñen hoxe día.

Así mesmo, non podemos esquecer ás miles de mulleres con discapacidade que actualmente se atopan incapacitadas xudicialmente e que, por tanto, non poden acceder á xustiza por si mesmas cando os seus dereitos son conculcados, se non é a través dunha persoa intermediaria (titora ou curadora), situándoas nunha situación de especial vulnerabilidade.

Denunciamos, ademais, que o procedemento de modificación da capacidade legal recollido no noso ordenamento xurídico é contrario ao establecido no art. 12 da Convención sobre os Dereitos das Persoas con Discapacidade, e por iso esiximos a súa total abolición e avogamos polo establecemento de mecanismos efectivos para o apoio na adopción de decisións.

Por último, tamén nos preguntamos de que maneira o Goberno deste país vai reparar o dano cometido a tantas nenas e mulleres con discapacidade que foron esterilizadas sen o seu consentimento, ao amparo dunhas leis que se din garantistas, pero que na práctica desterran ás marxes do sistema a miles de cidadás.

Por todo isto, as mulleres con discapacidade neste 8 de marzo ESIXIMOS:

- Que se terminen as inercias que infestan a actuación xurisdiccional, baseadas en estereotipos e mitos en torno ao xénero e a discapacidade, a través de accións de formación e toma de conciencia sobre a realidade das mulleres con discapacidade dirixidas á súa operadores clave.



## FUNDACIÓN CERMI MUJERES

- Que se garanta a plena accesibilidade do sistema de xustiza e a formación dos seus profesionais como criterios prioritarios para alcanzar a súa verdadeira democratización. Esta esixencia faise extensiva a todas as instancias e actores que interveñen no itinerario que debe transitar unha muller para esixir a vixencia dos seus dereitos (denuncia en sede policial, atención nas oficinas de atención ás vítimas, colexios profesionais da avogacía, tribunais...)
- Que a futura Fiscalía especializada en discapacidade sexa unha instancia de verdadeira protección dos dereitos humanos das mulleres con discapacidade, coordinando a súa acción co traballo que desenvolve a Fiscalía de violencia sobre a muller.
- Que se estableza unha quenda de oficio especializado en materia de discapacidade paralelo á quenda de oficio especializado en violencia de xénero, que ofrezca unha asistencia adecuada ás mulleres con discapacidade vítimas de violencia.
- Que, conectado co acceso real e efectivo á xustiza, acábese dunha vez por todas coas incapacitacións, que só serven para arrebatarnos os nosos dereitos, non poder exercelos directamente e converternos así en potenciais vítimas sen posibilidade de defensa. Desta maneira, os dereitos das nenas e mulleres incapacitadas deberá prevalecer sobre calquera outro dereito de nais, pais, avoas, avós ou outros familiares.
- Que o noso Goberno recoñeza publicamente as violacións de dereitos humanos que sufriron no noso país miles de nenas e mulleres con discapacidade esterilizadas sen o seu consentimento no pasado e no presente e aprobe medidas para resarcir o dano ocasionado por estas prácticas contrarias aos dereitos humanos.

Porque a conquista plena da cidadanía tamén leva a cabo exercendo os nosos dereitos ante os tribunais, as mulleres con discapacidade demandamos:

**UNHA XUSTIZA DEMOCRÁTICA REAL E EFECTIVA PARA  
AS MULLERES CON DISCAPACIDADE!**